

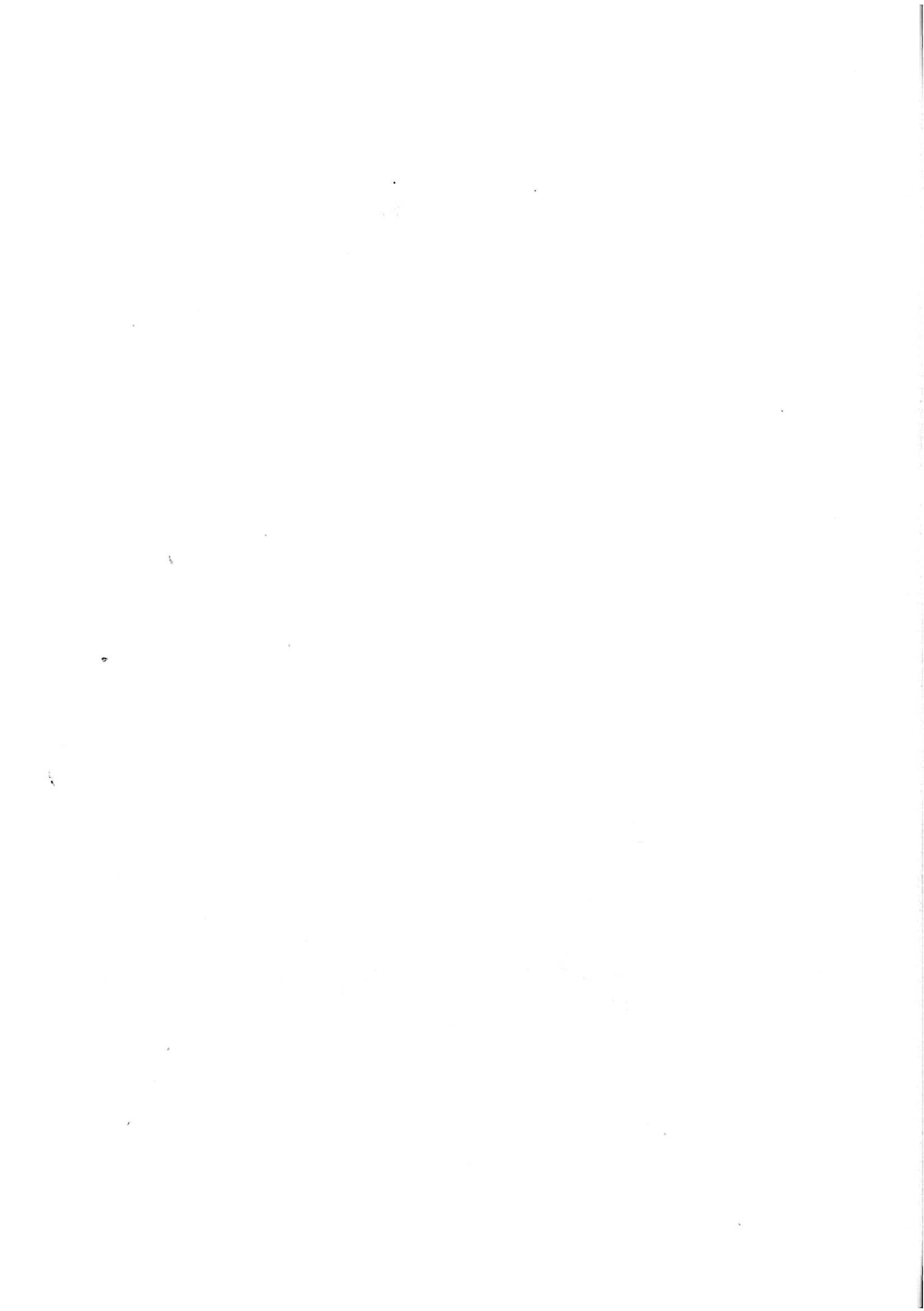

Inspectie Openbare Orde en Veiligheid
Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Onderzoek Rampenbestrijding op Orde eind 2009

De veiligheidsregio's
afzonderlijk bekeken

C12

Veiligheidsregio Kennemerland

1 Inleiding

Op 9 juli 2008 heeft de veiligheidsregio Kennemerland een convenant gesloten met de minister van BZK. Dit convenant bevat de vaste afspraken over het voldoen aan de eisen van het Besluit veiligheidsregio's (hierna: het besluit) en de regionalisering van de brandweer. Daarnaast bevat het convenant de afspraak dat de regio een multidisciplinair opleidings- en oefenplan en een risicoprofiel zal vaststellen. Tevens bevat het convenant extra ambities van de regio. Vooral op het gebied van informatiemanagement neemt de regio zich voor extra inspanningen te leveren. *'Gezien de geconstateerde achterstanden op dit gebied wordt in de komende planperiode een aanzienlijke extra inspanning (tijd, geld, capaciteit) geleverd'*³⁶. Omdat de meldkamer een belangrijke spil is in het informatiemanagement, spreken de minister en de regio af dat de regio daarin extra investeert.

³⁶ Convenant Veiligheidsregio Kennemerland 2008-2009, p. 8.

Het convenant sluit zoveel mogelijk aan bij de specifieke uitgangssituatie van de veiligheidsregio Kennemerland. Tevens sluit het aan bij de koers die de regio uitzet in de gemeenschappelijke regeling, het visiedocument 'Holland op z'n Veiligst' en het regionaal beleidsplan.

2 Risicoprofiel en bovenregionale samenwerking

Tijdens de nulmeting in 2008 blijkt dat de veiligheidsregio Kennemerland beschikt over een regionaal beheersplan voor de periode 2005-2008 en dat de regio werkt aan een nieuw beleidsplan. Dit plan zal voldoen aan eisen van de Wet veiligheidsregio's (hierna: de wet). Tijdens de eindmeting blijkt dat inderdaad een concept (beleids)plan is opgesteld. De regio geeft aan dat dit concept in december 2009 bestuurlijk is vastgesteld.

Voor het opstellen van dit beleidsplan heeft de regio een multidisciplinaire projectgroep geformeerd. Hieraan nemen naast alle disciplines (politie, brandweer, GHOR en gemeenten) ook andere partijen deel, zoals de KMar Schiphol, het ministerie van Defensie, de waterschappen, Rijkswaterstaat, het Openbaar Ministerie en de veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland. Tevens stemt de regio intensief af met de buurregio Amsterdam-Amstelland, alsmede met de provincie Noord-Holland.

Het nieuwe beleidsplan is gebaseerd op het risicoprofiel dat in 2007 is vastgesteld. Het nieuwe risicoprofiel is nog in ontwikkeling. De regio geeft aan dat dit in de eerste helft van 2010 zal worden afgerond. Bij de ontwikkeling van dit risicoprofiel zullen alle diensten en relevante instanties betrokken worden. Na vaststelling van het nieuwe risicoprofiel zal in 2010 het beleidsplan worden geactualiseerd. De regio geeft aan dat zij gewacht heeft op de Handleiding Regionaal Risicoprofiel. Daarnaast is het 'Crisisbestrijdingsplan overstromingen Kennemerland' in voorbereiding, dat begin 2010 gereed zal zijn.

Op basis van het risicoprofiel dient een regio de operationele prestaties te beschrijven. De regio heeft voor het beschrijven van de operationele prestaties gebruik gemaakt van de Leidraad Maatrap en de Leidraad Operationele Prestaties. De landelijke Handleiding Regionaal Risicoprofiel bevat een methodiek voor capaciteitsanalyse waarmee de beschikbare en benodigde capaciteit kunnen worden bepaald.

De veiligheidsregio kent relatief veel risico's. Dit vereist een goede organisatie en afstemming. Naast de vaststelling van de beoogde operationele prestaties is voor het proces 'Leiding en coördinatie' de capaciteit voor multidisciplinaire incidentbeheersing vastgelegd in de notitie 'Overzicht sleutelfunctionarissen, rampenbestrijdingsorganisatie veiligheidsregio Kennemerland' (maart 2009). Daarnaast heeft de veiligheidsregio in het kader van de bovenregionale samenwerking (interregionale brandweercompagnie) de operationele capaciteit vergroot.

In het kader van de bovenregionale samenwerking wordt verder het samenwerkingsproject 'De Arend' uitgevoerd, waarin een groot aantal projecten door de regio Kennemerland en de regio Amsterdam-Amstelland gezamenlijk wordt opgepakt. Deze samenwerkingsprojecten betreffen niet alleen de brandweer en de GHOR/GGD, maar ook de politie en de multidisciplinaire samenwerking. Daarnaast maakt het Interregionaal Kennis- en Expertisecentrum deel uit van dit samenwerkingsproject.

Ook is een samenwerking in groter verband gestart tussen de regio's Kennemerland, Amsterdam-Amstelland, Zaanstreek-Waterland en Noord-Holland-Noord. In dit kader worden veertien projecten opgepakt op het gebied van brandbestrijding en crisisbeheersing.

De landelijke beleidsdoelstellingen zoals de vitale infrastructuur, overstromingen en pandemieën zijn nog niet opgenomen in het huidige risicoprofiel. Volgens de regio worden deze meegenomen in de ontwikkeling van het nieuwe risicoprofiel. De regio heeft voor een mogelijke griep пандemie in multidisciplinair verband continuïteitsplannen gemaakt.

3 Multidisciplinair opleiden en oefenen

De veiligheidsregio Kennemerland heeft een multidisciplinair opleidings- en oefen(beleids)plan voor de periode 2008-2010. Ten tijde van de nulmeting in 2008 is dit plan nog niet bestuurlijk vastgesteld. Dit gebeurt op 14 september 2009 alsnog. Tegelijkertijd stelt de regio een nieuw beleidsplan voor de periode 2010-2013 op. De regio heeft aangegeven dat dit nieuwe plan in februari 2010 door het dagelijks bestuur van de veiligheidsregio is vastgesteld. Het plan is in samenwerking met de primaire hulpverleningsdiensten opgesteld. Daarnaast worden andere relevante partijen bij de totstandkoming betrokken, zoals Rijkswaterstaat, de waterschappen, Corus, Schiphol, het waterbedrijf, het Openbaar Ministerie en het ministerie van Defensie.

Eind 2008 blijkt uit de nulmeting dat niet alle sleutelfunctionarissen in de jaren 2006-2007 een voor hun functie relevante basisopleiding hebben gevolgd. Uit de eindmeting 2009 blijkt dat dit inmiddels is verbeterd. Alle functionarissen van het CoPI, het ROT en het RBT hebben een basisopleiding gevolgd. De regio heeft alleen de multidisciplinair procescoördinator op de meldkamer als sleutelfunctionaris benoemd, de centralisten zijn niet als sleutelfunctionaris benoemd. De Inspectie OOV heeft daarom geen oordeel kunnen geven over de meldkamerfunctionarissen.

Naast een basisopleiding hebben nagenoeg alle sleutelfunctionarissen van het CoPI, het ROT en het RBT een bijscholing gekregen of zijn geoefend. Ook hebben de onderdelen meerdere malen als team geoefend. De oefeningen worden geëvalueerd en de resultaten worden verwerkt in een kwaliteitssystem. Aanvullend op het kwaliteitssystem heeft de regio een evaluatiemonitor ontwikkeld waarin alle actie- en leerpunten van activiteiten op het gebied van het multidisciplinair opleiden en oefenen zijn opgenomen.

Daarnaast maakt de regio deels gebruik van een functionarissenvolgsysteem. Zo gebruikt de brandweer het zogeheten 'veiligheidspaspoort'. De politie, de GHOR en de gemeenten zullen dit systeem vanaf 2010 implementeren.

De regio heeft verder sinds 1 januari 2008 twee grootschalige multidisciplinaire oefeningen gehouden. Op 25 februari 2009 krijgt de regio te maken met een echt incident, het ongeval met een vliegtuig van Turkish Airlines. Deze drie grootschalige inzetten zijn schriftelijk geëvalueerd en de resultaten daarvan zijn verwerkt in een kwaliteitszorgsysteem en (deels) in een functionarissenvolgsysteem.

4 RADAR

inleiding

De veiligheidsregio Kennemerland heeft niet het reguliere traject van de Algemene Doorlichting Rampenbestrijding doorlopen, maar een intensiever toetsingstraject. Dit omdat het kabinet begin 2006 heeft besloten om de gemeente Haarlemmermeer (inclusief Schiphol) per 1 januari 2008 in te delen bij de veiligheidsregio Kennemerland. Voorheen behoorde de gemeente tot de veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland. De operationele overgang heeft plaatsgevonden op 7 januari 2008.

De minister van BZK heeft vervolgens de Inspectie OOV gevraagd het implementatietraject op het gebied van de voorbereiding van de rampbestrijding te monitoren, te toetsen en daar waar nodig te ondersteunen (Compliance Assistance). De Inspectie OOV heeft deze taak op zich genomen en uitgevoerd onder de naam project Territoriale Congruentie (TC).

Binnen dit traject is de regio op verschillende momenten getoetst. Zo houdt de Inspectie OOV in 2006 een nulmeting in de regio. De Inspectie OOV concludeert daaruit dat de veiligheidsregio Kennemerland met betrekking tot zowel de operationele als de gemeentelijke processen niet voldoet aan de door zichzelf en de Inspectie OOV gestelde normen.

Op een aantal relevante onderdelen ontbreken de organisatorische (rand)voorwaarden. De Inspectie OOV is kritisch en betwijfelt of de rampenbestrijdingsorganisatie van de regio adequaat kan functioneren ten tijde van een ramp op het niveau 1 van de Leidraad Maatramp.

In november 2007 rapporteert de Inspectie OOV over de voortgang van het project. De Inspectie signaleert een duidelijke vooruitgang. Zo hebben de hulpverleningsdiensten inmiddels de organisatorische (rand)voorwaarden gecreëerd die nodig zijn om de gevolgen van het maximale scenario uit het 'Crisisbestrijdingsplan Schiphol', een vliegtuigcrash, in principe adequaat te kunnen bestrijden. Vooral het niveau van de planvorming is aanzienlijk toegenomen. De Inspectie OOV stelt dan ook vast dat de veiligheidsregio Kennemerland in korte tijd grote stappen voorwaarts heeft gemaakt. Met betrekking tot de gemeentelijke processen moet er volgens de Inspectie OOV echter nog veel gebeuren.

In februari 2008 toetst de Inspectie OOV de implementatie van de voorgenomen gemeentelijke activiteiten uit 2007. Zij concludeert dat de implementatie van de planvorming in de gemeenten nog achterblijft. Zij benoemt daarbij verbeterpunten op het punt van de harmonisatie van de regionale samenwerking en de gemeentelijke crisisorganisatie, op het punt van het niveau van operationalisering van de gemeentelijke plannen, op het punt van de alarmering en opkomst van gemeentelijke functionarissen en op het punt van het kennis- en vaardigheidsniveau van de procesverantwoordelijken en hoofden actiecentrum.

Ten slotte houdt de Inspectie OOV op 20 maart 2008 de ADR-simulatie. Het gesimuleerde incident betreft een vliegtuigongeluk. Een Boeing 747 van NCBL-Air vertrekt vanaf de Zwanenburgbaan voor een vlucht naar Bonaire, Guayaquil en Quito. Aan boord zijn 19 bemanningsleden en 330 passagiers. Tijdens de start kan het toestel door een technisch mankement onvoldoende hoogte maken en de gezagvoerder vraagt toestemming om via de kortste route te mogen terugkeren naar Schiphol.

Het toestel krijgt toestemming en mag landen op de Buitenveldertbaan. Rond 21.25 uur verliest het toestel een motor en verdwijnt vrijwel direct daarna van de radar. De motor komt neer op een bedrijf en veroorzaakt daar een grote brand. Het toestel duikt scheef en crasht, alle inzittenden komen om. Er ontstaat een direct schadegebied van circa 250 bij 80 meter. Tachtig woningen, twaalf appartementen en negen bedrijven zijn verwoest.

Een klein jaar na de simulatie wordt de regio geconfronteerd met een echt vliegtuigongeval, de 'Poldercrash'. Op 25 februari 2009 stort een toestel van Turkish Airlines met aan boord 135 personen kort voor de landing op Schiphol neer op een akker in de gemeente Haarlemmermeer. Bij deze crash vallen negen doden, en tientallen inzittenden raken ernstig gewond. De Inspectie OOV heeft vervolgens, op verzoek van de gemeente Haarlemmermeer en de veiligheidsregio Kennemerland, onderzoek gedaan naar de uitvoering van de hulpverlening bij dit incident³⁷.

Operationele prestaties

Praktijktoets

Organisatie

De veiligheidsregio Kennemerland heeft de hoofdstructuur van de rampenbestrijdingsorganisatie beschreven in de GRIP-regeling. De hoofdstructuur is tijdens de praktijktoets in grote lijnen in overeenstemming met de bepalingen van het besluit georganiseerd. Een afwijking is dat de regio geen GBT en RBT kent, maar één beleidsteam (BT) heeft. De samenstelling daarvan is afhankelijk van het GRIP-niveau. De rol van het team bevolkingszorg wordt uitgeoefend door het Coördinatiecentrum Gemeentelijke Diensten (CGD). De

37 Zie rapport 'Poldercrash 25 februari 2009: een onderzoek door de Inspectie Openbare Orde en Veiligheid in samenwerking met de Inspectie voor de Gezondheidszorg'.

samenstelling van dit onderdeel komt niet overeen met de bepalingen van het besluit. Zo ontbreken de informatiemanager en een coördinator voorlichting. Overigens ontbreekt ook de informatiemanager in de samenstelling van het CoPI.

De veiligheidsregio Kennemerland heeft tijdens de simulatie twee meldkamers die op verschillende locaties in de regio zijn gehuisvest. Enerzijds de gecombineerde meldkamer brandweer en ambulance, anderzijds de meldkamer politie. De meldkamer wordt daarmee tijdens de simulatie niet eenhoofdig aangestuurd, zoals is voorgeschreven in het besluit.

Alarmering

Ten tijde van de praktijktoets heeft de regio geen criteria benoemd op basis waarvan de meldkamer direct grootschalig kan alarmeren. De brandweer en de GHOR alarmeren de functionarissen tijdens de simulatie via de communicator en het pagernetwerk P2000. De alarmering binnen de politie verloopt op verschillende manieren. Enkele functionarissen worden via de communicator gealarmeerd. De verdere alarmering verloopt getrap en gebeurt telefonisch. De functionarissen van de gemeentelijke diensten worden eveneens op verschillende manieren gealarmeerd. Er is gebruik gemaakt van de systemen communicator en P2000. Daarnaast alarmeren functionarissen die al eerder zijn gealarmeerd collega's. Hierdoor worden tijdens de praktijktoets functies enerzijds dubbel bezet en anderzijds niet ingevuld. De door de communicator gealarmeerde functionarissen gaan niet altijd op de voorgeschreven wijze met dit alarmeringssysteem om. Personen die hebben aangegeven niet op te komen, komen toch op en functionarissen die hebben aangegeven wél op te komen, verschijnen niet.

Opschaling

Tijdens de simulatie wordt opgeschaald tot GRIP 4. Na alarmering komt tijdens de simulatie een groot aantal functionarissen op. Dit gebeurt grotendeels tijdig binnen de normtijden die in de eigen planvorming zijn gesteld. Enkele functionarissen komen te laat op. De opkomsttijden die de regio hanteert, komen nagenoeg overeen met de opkomsttijden van het besluit. In een enkel geval hanteert de regio een kortere tijdsnorm voor opkomst. Zo moet het hele CGD binnen vijftig minuten opkomen. Aandachtspunt is dat de voorlichtingsfunctionaris volgens het besluit binnen dertig minuten aanwezig moet zijn.

Informatiemanagement

De veiligheidsregio Kennemerland blijkt tijdens de simulatie onvoldoende aan integraal informatiemanagement te doen. Hoewel de regio een sectie informatiemanagement in het ROT heeft, functioneert deze niet als centraal informatiepunt dat een totaalbeeld bijhoudt. De onderdelen van de rampenbestrijdingsorganisatie leggen op verschillende manieren informatie vast. Deze informatie wordt echter niet (consequent) gedeeld met de andere onderdelen.

Aandachtspunten

In juni 2008 heeft de Inspectie OOV de veiligheidsregio Kennemerland de RADAR-rapportage aangeboden. Deze rapportage bevat bevindingen en conclusies, die hier ten behoeve van de eindrapportage zijn 'vertaald' naar de eisen van het besluit³⁸.

Organisatie

- 1 Er is geen coördinerend CoPI opgenomen in de beschrijving van de hoofdstructuur van de rampenbestrijdingsorganisatie (artikel 2.1.1).
- 2 De samenstelling van de onderdelen is niet conform het besluit: de informatie-manager ontbreekt in het CoPI en in het team bevolkingszorg (artikel 2.1.2 en 2.1.3).
- 3 Het ontbreken van een eenhoofdige leiding op de meldkamer (artikel 2.2.2).

Alarmering

- 1 Het ontbreken van een beschrijving van de criteria voor grootschalige alarmering door de meldkamer (artikel 2.2.1).
- 2 Er is geen sprake van een tijdige alarmering (artikel 2.2.3).

Opschaling

- 1 Er vindt geen tijdige opkomst van verschillende functionarissen plaats (artikel 2.3.1).

Informatiemanagement

- 1 Aan vrijwel alle artikelen betreffende het informatiemanagement wordt niet voldaan (artikel 2.4.1 en 2.4.2).

Incident Poldercrash

Op 25 februari 2009 stort een vliegtuig van Turkish Airlines neer in de gemeente Haarlemmermeer. Op verzoek van de veiligheidsregio Kennemerland en de gemeente Haarlemmermeer heeft de Inspectie OOV onderzoek gedaan naar de hulpverlening bij dit incident. De Inspectie heeft het rapport in juni 2009 uitgebracht. Relevante bevindingen daaruit zijn in paragraaf 4 van dit regiobeeld opgenomen.

De Inspectie OOV beschrijft de operationele prestaties van de rampenbestrijdingsorganisatie op de onderwerpen organisatie, alarmering, opschaling en informatiemanagement.

Organisatie

Vanaf eind 2008 kent de regio een gemeenschappelijke meldkamer, die éénhoofdig wordt aangestuurd: het Meld-, Informatie- en Coördinatiecentrum Kennemerland (MICK). Het vliegtuigincident van 25 februari 2009 is het eerste grote incident waarmee het MICK in zijn

³⁸ Bij elk aandachtspunt is steeds verwezen naar de relevante bepaling van het besluit.

korte bestaan wordt geconfronteerd. Uit het onderzoek van de Inspectie OOV naar hulpverlening bij de Poldercrash blijkt dat betrokken functionarissen aangeven dat de gemeenschappelijke meldkamer zijn nut heeft bewezen. Het multidisciplinair werken is volgens hen gemakkelijker geworden.

Tijdens de bestrijding van de Poldercrash wordt het MICK aangestuurd door een multidisciplinair procescoördinator (MPC). Dat is in overeenstemming met het besluit. Uit het onderzoek blijkt er wel een afbreukrisico te zijn op het gebied van informatiemanagement op de meldkamer. De MPC heeft de rol van informatiemanager op de meldkamer. Deze rol blijkt tijdens het incident echter onvoldoende waargemaakt te kunnen worden, omdat de MPC het te druk heeft met andere werkzaamheden.

Alarmering

Ook bij de bestrijding van de Poldercrash worden functionarissen op verschillende manieren gealarmeerd. De politie alarmeert telefonisch, de brandweer en de meldkamer ambulancezorg volgens protocol via het meldkamersysteem. In het meldkamersysteem is een standaardscenario voor vliegtuigongevallen op Schiphol ('VOS') aangemaakt waarmee automatisch en tijdig de juiste functionarissen kunnen worden gealarmeerd.

Opschaling

De opschaling van de rampenbestrijdingsorganisatie blijkt bij de bij Poldercrash goed te verlopen. Alle benodigde functionarissen en onderdelen komen snel op. Binnen een uur is de volledige rampenbestrijdingsorganisatie compleet en in werking.

Informatiemanagement

Ook tijdens de bestrijding van de Poldercrash blijkt informatiemanagement een knelpunt. Binnen de veiligheidsregio is na de praktijktoets van 2008 geïnvesteerd in de verbetering van het informatiemanagement. Zo zijn eind 2008 de afzonderlijke meldkamers van de politie, de brandweer en de ambulancezorg gaan samenwerken in de gemeenschappelijke meldkamer MICK en is de functie van multidisciplinair procescoördinator geïntroduceerd. Ook bereidt de regio de invoering van een netcentrisch informatiesysteem voor. De Inspectie OOV heeft met instemming kennisgenomen van deze ontwikkelingen. Op een aantal basale punten doen zich tijdens de bestrijding van de Poldercrash echter toch problemen voor. Zo zijn de voorzieningen op het crisiscentrum op Schiphol gebrekkig en laat de techniek het op verschillende momenten afweten. Onderdelen kunnen daardoor niet altijd een eigen beeld bijhouden en dit delen met anderen.

De Inspectie OOV concludeert in haar rapport over de Poldercrash dat de bestrijding van het incident, ondanks een aantal gesignaleerde knelpunten, zeker een voldoende verdient.

5 Monitoring

Algemene ontwikkelingen

De veiligheidsregio Kennemerland is al enkele jaren bezig om de kwaliteit van de rampenbestrijdingsorganisatie op een hoger niveau te brengen. Het een en ander wordt versterkt als het kabinet besluit dat de verantwoordelijkheid voor Schiphol van de regio Amsterdam-Amstelland over gaat naar de regio Kennemerland. Op diverse toetsmomenten van de Inspectie OOV heeft de regio aangetoond (effectief) de nodige verbetermaatregelen te nemen.

Het sluitstuk van dit traject is de rapportage over de ADR-simulatie. Naar aanleiding van deze rapportage heeft de regio een aantal concrete verbeteracties verricht. Zo heeft de regio bijvoorbeeld een informatiebeleidsplan voor de periode 2008-2010 opgesteld waarin verbetermaatregelen voor het proces informatiemanagement worden beschreven. Overige aandachtspunten neemt de regio mee in het multidisciplinair opleidings- en oefenplan. Daarnaast heeft de regio een nieuw regionaal beleidsplan voor 2010-2013 opgesteld. In dit plan is opgenomen dat de regio zal voldoen aan de afspraken die zijn vastgelegd in het convenant, en daarmee ook aan de bepalingen van de Wet veiligheidsregio's en het daarbij behorende besluit. Tevens wordt in het beleidsplan gesteld dat in 2010 een nieuw regionaal crisisplan wordt opgesteld, dat uiteindelijk in 2011 geïmplementeerd moet zijn.

Verder heeft de regio, na de vliegtuigcrash van 25 februari 2009, zelf de Inspectie OOV gevraagd om leer- en aandachtspunten te benoemen. Naar aanleiding van deze rapportage heeft de regio in oktober 2009 een symposium georganiseerd waarin deze leerpunten breed zijn gedeeld. De regio heeft in de bestuurlijke reactie ook aangegeven alle aandachtspunten uit het rapport van de Inspectie OOV te zullen oppakken.

Follow-up aandachtspunten

Organisatie

- 1 In het 'Crisisplan Kennemerland' beschrijft de regio de rampenbestrijdingsorganisatie. De samenstelling, opkomsttijden, taken en verantwoordelijkheden van de verschillende onderdelen komen hierin aan de orde. Zo is ook het coördinerend onderdeel bij meerdere CoPI's geregeld. Vastgelegd is dat (de leider van) het eerst aanwezige CoPI, deze coördinerende taak op zich neemt. Dit document bevindt zich echter nog in conceptfase. De beschreven rampenbestrijdingsorganisatie zal na vaststelling in de loop van 2010 formeel zijn. Overigens wordt de meldkamer niet expliciet in het plan genoemd.
- 2 De samenstelling van de onderdelen, zoals beschreven in het crisisplan, komt nagenoeg overeen met de bepalingen van het besluit. Zo worden de teams voorzien van een informatiecoördinator. De taken en verantwoordelijkheden van deze functie worden tevens beschreven in de (concept) documenten 'Overzicht Sleutelfuncties' en 'Informatieorganisatie' (beiden van september 2009) en is daarmee, op papier, goed geborgd. Daadwerkelijke implementatie zal plaatsvinden op het moment dat de conceptplannen formeel zijn vastgesteld.

Het CGD zal niet voldoen aan de in het besluit voorgeschreven samenstelling. In de genoemde plannen is namelijk niet voorzien in een (aparte) informatiemanager, noch een coördinator voorlichting, voor dit onderdeel. De regio geeft aan dat de taken op het gebied van informatiemanagement bij een ander gemeentelijk onderdeel ('Verslaglegging') is belegd.

- 3 Vanaf eind 2008 kent de regio een gemeenschappelijke meldkamer: het Meld-, Informatie- en Coördinatiecentrum Kennemerland (MICK). Met de introductie van het MICK is ook de functie van multidisciplinair procescoördinator (MPC) geïntroduceerd. In de functieomschrijving van de MPC is onder meer opgenomen dat deze functionaris belast is met de dagelijkse operationele leiding en coördinatie van de meldkamer. Deze functie is door middel van een formatieplaats dagelijks gevuld en derhalve 24 uur per dag geborgd. Tijdens de Poldercrash is gebleken dat, hoewel de planvorming formeel nog moet worden vastgelegd, deze functie inmiddels wel operationeel is.

Alarmering

- 1 In augustus 2009 heeft het Veiligheidsteam (de directie) van de regio criteria voor de meldkamer vastgesteld, op basis waarvan zij grootschalig kan alarmeren. De meldkamer krijgt daarbij de bevoegdheid om op te schalen tot en met GRIP 2. Het Besluit veiligheidsregio's vereist dat deze criteria formeel door het bestuur van de veiligheidsregio worden vastgelegd. Dit zal in 2010 moeten gebeuren.
- 2 De regio geeft aan dat zij in staat is om tijdig met de alarmering van de hoofdstructuur te kunnen starten. In de praktijk zal moeten blijken of dit ook zo geschiedt.

Opschaling

- 1 In de (concept)planvorming heeft de regio alle opkomsttijden in overeenstemming met de tijden die in het besluit worden genoemd. In enkele gevallen legt de regio zichzelf een strengere norm op. In de praktijk zal moeten blijken of de rampenbestrijdingsorganisatie tijdig opschaaft.

Informatiemanagement

- 1 Met de invoering van de netcentrische werkwijze pakt de regio alle aandachtspunten op het gebied van informatiemanagement op. Het plan van aanpak 'Implementatie netcentrisch werken' is in februari 2009 vastgesteld. Het doel is het implementeren en operationaliseren van de netcentrische manier van werken met Cedric. Deze werkwijze zal plaatsvinden op de niveaus meldkamer, CoPI, ROT en beleidsteam. In dit document worden de inhoud en totstandkoming van het totaalbeeld uitgewerkt. De onderwerpen sluiten aan bij de inhoudelijke eisen van het besluit. In het plan van aanpak zijn tevens de verwerkingstijden van de informatie vastgelegd. De verwerkingstijd is afhankelijk van de aard van de informatie, namelijk urgente gegevens/bijzondere gebeurtenissen (binnen vijf minuten) en essentiële gegevens/relevante gegevens (binnen vijftien minuten). Deze gegevens worden vervolgens verwerkt in het totaalbeeld.

Ook worden de verantwoordelijke functionarissen voor het totaalbeeld in dat document benoemd. Deze functionarissen bewaken het proces van informatie verzamelen, verwerken, valideren/veredelen en interpreteren van informatie en delen deze informatie met de operationele diensten en andere betrokken partijen. In de loop van 2010 zal het netcentrisch werken volledig operationeel zijn.

Verder is een project gestart om het crisiscentrum op Schiphol te optimaliseren zodat deze aan dezelfde eisen voldoet als van het regionaal crisiscentrum in Haarlem.

6 Beschouwing

De veiligheidsregio Kennemerland heeft een bewogen periode achter de rug. Met de toevoeging van de gemeente Haarlemmermeer en daarmee Schiphol begin 2008, is het risicoprofiel van de regio veranderd. De regio moet de nodige inspanningen verrichten om de rampenbestrijding op het niveau te krijgen om met deze nieuwe situatie om te gaan. De Inspectie OOV constateert op verschillende toetsmomenten dat de regio voortvarend maatregelen heeft genomen om de kwaliteit van de rampenbestrijding te verbeteren.

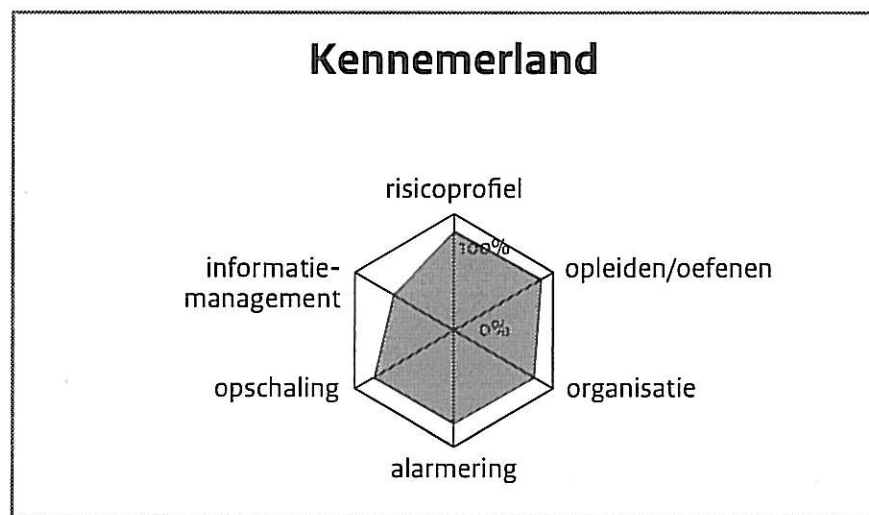
Op het gebied van planvorming boekt de regio flinke vooruitgang. Zo is inmiddels een regionaal beleidsplan opgesteld dat voldoet aan de eisen zoals gesteld in de wet. De ontwikkeling van het risicoprofiel gaat minder voortvarend. Dit wordt mede veroorzaakt door de landelijke ontwikkelingen. Zo is oktober 2009 de landelijke Handleiding Regionaal Risicoprofiel opgeleverd. De regio werkt met een risicoprofiel uit 2007, maar zal naar verwachting in 2010 een nieuw risicoprofiel vaststellen.

Vooruitgang is ook te zien op het gebied van multidisciplinair opleiden en oefenen. De regio heeft inmiddels een opleidings- en oefenplan bestuurlijk vastgesteld. Ook zijn alle sleutelfunctionarissen geschoold en geoefend. De oefeningen worden tevens schriftelijk geëvalueerd en de resultaten worden verwerkt in een kwaliteitszorgsysteem of functionarissenvolgsysteem.

Het belang van goed oefenen is gebleken bij de bestrijding van de Poldercrash. Alle betrokkenen hebben het oefenen als een belangrijke succesfactor benoemd. Niet alleen omdat processen, werkwijzen en vaardigheden worden beoefend, maar vooral ook omdat contacten tussen functionarissen worden gelegd. Bij het vliegtuigincident zijn meer partijen betrokken dan bij een 'regulier' incident. Omdat eerder in die samenstelling is geoefend, is de samenwerking soepel verlopen.

De regio heeft geïnvesteerd in de aanpak van de verschillende aandachtspunten die de Inspectie OOV heeft geformuleerd. Daaruit blijkt de intentie van de regio om te voldoen aan de wet. De introductie van een gemeenschappelijke meldkamer, die éénhoofdig wordt aangestuurd, en de invoering van het netcentrisch werken zet zij daartoe grote stappen. De meldkamer is in 2009 in gebruik genomen. Het netcentrisch werken zal in de loop van 2010 zijn beslag krijgen.

Al met al kan worden gesteld dat de veiligheidsregio Kennemerland, met de verrichte inspanningen, ver is met het op orde krijgen van de rampenbestrijdingsorganisatie. Bij de hulpverlening rond de Poldercrash heeft de regio laten zien een dergelijk groot incident goed aan te kunnen. Het is nu zaak dat de regio de plannen en verbeteracties die er liggen, oppakt. De regio heeft de afgelopen jaren laten zien in korte tijd grote vorderingen te kunnen maken.

Overzicht van de prestaties van de regio op de onderdelen: risicoprofiel, opleiden en oefenen, organisatie, alarmering, opschaling en informatiemanagement.

◀ Terug naar inhoudsopgave

